

Sygn. akt II Ka 58/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 02 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Marek Podwójniak (spraw.)

Sędziowie: SO Maria Stolarczyk

SR (del.) Marcin Stokowski

Protokolant: sekr. sąd. Katarzyna Wiktorzak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Sieradzu Anny Duczmaleskiej

po rozpoznaniu w dniu 02 kwietnia 2014 r.

sprawy **K. K.**

oskarżonego z art. 177§ 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez Prokuratora Rejonowego w Wieluniu

od wyroku Sądu Rejonowego w Wieluniu

z dnia 09 grudnia 2013 r. sygn. akt VI K 152/13

na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 2 k.p.k. :

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Wieluniu - VI Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Pajęcznie do ponownego rozpoznania.

MP/Kwk

Sygn. akt II Ka 58/14

UZASADNIENIE

W skierowanym do Sądu Rejonowego w Wieluniu (VI Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w Pajęcznie) akcie oskarżenia zarzucono K. K.to, że w dniu 31.10.2012 r. w m. B. powiatu (...), woj. (...)umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym kierując samochodem osobowym marki A. (...)nr rej. (...)przystępując do manewru wyprzedzania – na prostym odcinku drogi gdzie inne pojazdy uczestniczące w ruchu oczekiwały i zatrzymywały się przed zamkniętym przejazdem kolejowym – pojazdu A. (...)nr rej. (...)kierowanego przez D. T.i wykonującego skręt w lewo w efekcie czego doprowadził do zderzenia samochodów, w konsekwencji czego D. T.doznała m.in. urazu głowy i jamy brzusznej z uszkodzeniem śledziony, rany tłuczonej okolicy skroniowo-ciemieniowej będących innym ciężkim kalectwem to jest dokonanie czynu z art. 177 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 09 grudnia 2013 r. w sprawie VI K 748/13 Sąd Rejonowy w Wieluniu (VI Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Pajęcznie) uniewinnił K. K.od dokonania zarzucanego mu czynu i kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku w całości na niekorzyść oskarżonego K. K. wywiódł Prokurator Rejonowy w Wieluniu, który zarzucił rozstrzygnięciu:

I. obrazę przepisów postępowania, art. 5 i 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. mający wpływ na treść orzeczenia:

- Pominięcie w ocenie materiału dowodowego znajdującego się w rejonie zdarzenia znaku pionowego na drodze ostrzegającego przed skrzyżowaniem drogi głównej z podporządkowaną/ ujętego w dokumentacji fotograficznej sporządzonej na miejscu zdarzenia bezpośrednio po zaistnieniu wypadku,
- pominięcie w ustaleniu stanu faktycznego tej części opinii biegłego S. K. w której uznaje on, iż powstrzymywanie się oskarżonego od manewru wyprzedzenia przy uwzględnieniu 2 znaków i wynikających z nich obowiązków na gruncie prawa o ruchu drogowym mogłaby pozwolić na uniknięcie zaistnienia przedmiotowego wypadku komunikacyjnego,
- nie odniesienie się do sytuacji, czy przy świadomości oskarżonego o zamkniętym przyjeździe kolejowym, kolejce oczekujących przed zaporą pojazdów, istniejącym skrzyżowaniu dróg i możliwości wyjechania innego pojazdu z drogi podporządkowanej na główną podjęty przez niego manewr wyprzedzania był bezpieczny i możliwy do wykonania, czy w tych realiach prędkość 75 km/h można uznać za bezpieczną i nie naruszył zasady ograniczonego zaufania wynikającej z prawa o ruchu drogowym

W oparciu o powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja Prokuratora Rejonowego w Wieluniu jest w pełni trafna i jako taka skutkowałą uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Kontrolując zaskarżone orzeczenie w ramach wniesionego środka odwoławczego Sąd Okręgowy w Sieradzu dopatrywał się uchybień tego rodzaju, które w efekcie skutkować musiały uznaniem, że utrzymanie orzeczenia w mocy byłoby rażąco niesprawiedliwe i uchyleniem zaskarżonego wyroku w oparciu o przepis art. 440 k.p.k.

Zasadnicze wątpliwości Sądu Odwoławczego budzi poczyniona przez Sąd Rejonowy ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz ustalenia faktyczne przyjęte za podstawę wyroku.

Z lektury pisemnych motywów rozstrzygnięcia wynika, że Sąd Rejonowy na podstawie zebranych w sprawie dowodów jednoznacznie ustalił, iż zachowanie oskarżonego K. K. nie przyczyniło się do zaistnienia wypadku oraz że stan zagrożenia wypadkowego wywołało zachowanie się pokrzywdzonej D. T., które należało uznać za bezpośrednią przyczynę wypadku. Swoje przekonanie w tym przedmiocie organ meriti oparł przede wszystkim na obdarzonych w pełni walorem wiarygodności opiniach biegłych, a w szczególności opinii biegłego S. K., której Sąd przyznał wartość pierwszeństwa. Sąd Rejonowy w uzasadnieniu podkreślił, że opinia w/w biegłego jest logiczna, czytelna, dokładna i wyczerpująca. Dodał, iż biegły w sposób jasny wskazał, w jaki sposób i na jakiej podstawie doszedł do wynikających z nich wniosków oraz że opinia co do przyczyn zdarzenia drogowego została poparta stosownymi, dokonanymi przez biegłego szczegółowymi wyliczeniami i analizami. Takie ustalenie Sądu I instancji jest obarczone błędem logicznym. Z opinii biegłego S. K., którą jak wyżej wskazano Sąd uczynił podstawą dokonanych ustaleń faktycznych, jednoznacznie wynika bowiem nie tylko, że „stan zagrożenia wypadkowego wywołała swoim nieprawidłowym zachowaniem kierująca samochodem osobowym marki A.R. T., która podczas kierowania pojazdem i wykonywania manewru zmiany kierunku jazdy, nie zachowała szczególnej ostrożności oraz nie zwracała uwagi na zbliżający się do niej pojazd, przez co nie oceniła jego prędkości i nie powstrzymała się od wykonania skrętu w lewo” ale także iż „do powstania wypadku przyczynili się kierujący samochodem osobowym marki A. (...)oskarżony K. K., który zbliżając się do oznakowanego przejazdu kolejowego oraz skrzyżowania z drogą podporządkowaną występującą z lewej strony, nie zachował szczególnej ostrożności, a zwłaszcza podjął manewr wyprzedzania samochodu osobowego prowadzonego

przez D. T., którego kierująca sygnalizowała manewr zmiany kierunku jazdy”. W oparciu o powyższe stwierdzić należy, że Sąd I instancji uznał opinię biegłego S. K. w całości za w pełni wiarygodną, nie mniej jednak jedynie część zawartych w niej wniosków końcowych uczynił podstawą dokonanych ustaleń faktycznych. Ponadto zważyć w tym miejscu należy, iż organ meriti na podstawie całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego stwierdził, że nieusuwalne wątpliwości w zakresie czy pokrzywdzona w sposób prawidłowy sygnalizowała zamiar skrętu w lewo należy zinterpretować na korzyść oskarżonego i przyjąć, że oskarżona albo w ogóle nie włączyła kierunkowskazu przed wykonaniem manewru skrętu w lewo, albo też uczyniła to w chwili, gdy oskarżony nie mógł już podjąć skutecznych manewrów obronnych. Tymczasem biegły S. K. w swej opinii, którą jak już podkreślano Sąd uczynił podstawą dokonania ustaleń faktycznych w sprawie, po dokonania szeregu wyliczeń i analiz uznał, że w fazie zderzenia pojazdów, wykonania manewru zmiany kierunku jazdy, w samochodzie osobowym marki A. (...) kierowanym przez D. T. był załączony lewy kierunkowskaz. Powyższe wskazuję na oczywistą sprzeczność między dokonaną przez Sąd Rejonowy w Wieluniu (VI Zamiejscowy Wydział Karny w Pajęcznie) oceną opinii biegłego z zakresu wypadków drogowych S. K. a poczynionymi na jej podstawie ustaleniami faktycznymi. Trzeba w tym miejscu zaznaczyć, że zasady *in dubio pro reo* – na której oparł się Sąd I instancji – nie można rozumieć jako swoistego uproszczonego traktowania pojawiających się w sprawie wątpliwości. Przede wszystkim nie ma ona zastosowania w sytuacji, gdy wątpliwości te są rezultatem niedokładnego i nieprecyzyjnego postępowania dowodowego, kiedy to organ procesowy powinien z urzędu uzupełnić to postępowanie, aby ustalić fakty zgodnie z ich rzeczywistym przebiegiem i wyjaśnić nasuwające się w tym zakresie wątpliwości, a nie sięgać po regułę *in dubio pro reo* (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2005 roku, V K.K. 162/05, OSNwSK 2005/1/2326, Lex nr 174666).

Jako zupełnie nieuprawnione Sąd Odwoławczy uznał także zawarte w pisemnych motywach rozstrzygnięcia twierdzenie organu meriti, „że nie można wykluczyć, iż żarówka lewego tylnego kierunkowskazu została uszkodzona już wcześniej na skutek jakiegoś innego zdarzenia lub też została w takim stanie przemontowana do pojazdu, którym poruszała się pokrzywdzona, z innego pojazdu i dlatego cechuje się odkształceniem żarnika”. Pozostaje sprawą oczywistą, że podstawę wszelkich ustaleń Sądu I instancji może stanowić jedynie zgromadzony i ujawniony w toku postępowania materiał dowodowy. Tym samym nie mogą stanowić podstawy ustaleń faktycznych twierdzenia Sądu nie znajdujące oparcia w żadnym tak rzeczowym jak i osobowym źródle dowodowym. W niniejszej sprawie żaden zebrany w toku postępowania dowód nie dawał Sądowi Rejonowemu w Wieluniu (VI Zamiejscowemu Wydziałowi Karnemu z siedzibą w Pajęcznie) podstaw do przyjęcia, że żarówka lewego tylnego kierunkowskazu została uszkodzona już wcześniej na skutek jakiegoś innego zdarzenia lub też została w takim stanie przemontowana do pojazdu, którym poruszała się pokrzywdzona, z innego pojazdu i dlatego cechuje się odkształceniem żarnika. Z zeznań D. T. oraz z relacji świadka S. S., będącego jej chłopakiem, wynika wprawdzie, że po wypadku pojazd, którym poruszała się pokrzywdzona został zabezpieczony na podwórku należącym do w/w oraz że zostały usunięte z niego boczne kierunkowskazy, co wskazuję, że teoretycznie istniała możliwość bezprawnej ingerencji w karoserię samochodu, jednak ferowanie na tej podstawie twierdzeń sugerowanych przez Sąd I instancji ocenić należy jako zdecydowanie zbyt daleko idące.

W ocenie Sądu Odwoławczego Sąd Rejonowy zbyt pobieżnie ocenił także zeznania świadka H. K.. Istotnie ma rację organ meriti, iż relacje te są zupełnie pozbawione konsekwencji i zawierają szereg sprzeczności ale warte podkreślenia jest, że w toku postępowania przygotowawczego świadek jednoznacznie podał, że widział jak doszło do zderzenia obu pojazdów uczestniczących w wypadku oraz że widział, iż w samochodzie pokrzywdzonej był załączony kierunkowskaz, zaś takiego kierunkowskazu nie było w samochodzie oskarżonego. Wobec faktu, że świadek diametralnie zmienił swoją wersję zdarzeń, oświadczając przed Sądem, że nie widział samego zdarzenia oraz że nie wie czy któryś z kierowców miał włączony kierunkowskaz, zupełnie niezrozumiałym dla Sądu Okręgowego w Sieradzu pozostaje, dlaczego organ meriti nie dołożył należytej staranności, aby wyjaśnić z czego wynikają stwierdzone rozbieżności. Nie ulega wątpliwości, że w sprawie niniejszej zeznania świadka H. K. stanowią szczególnie ważne dla rozstrzygnięcia sprawy dowody, albowiem odnoszą się do najbardziej istotnych z punktu widzenia odpowiedzialności oskarżonego okoliczności sprawy i z tego względu winny być ocenione ze szczególną starannością i wnikliwością, a treść uzasadnienia winna w sposób dokładny i precyzyjny oddawać ich ocenę.

Podsumowując powyższe uznać należy, iż Sąd Rejonowy w przedmiotowej sprawie dopuścił się obrazy przepisów postępowania oraz błędów w ustaleniach faktycznych – co przy uwzględnieniu istotnego wpływu stwierdzonych uchybień na treść zaskarżonego orzeczenia skutkować musiało jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Wieluniu (VI Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w Pajęcznie).

Sąd I instancji powtórnie rozstrzygając sprawę uwzględni wcześniej zaprezentowane uwagi oraz zapatrywania Sądu Odwoławczego, starannie, dokładnie i szczegółowo przeprowadzi postępowanie dowodowe, precyzyjnie ustali stan faktyczny, dokona wnikliwej i szczegółowej analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego bez pomijania jakichkolwiek dowodów przeprowadzonych w sprawie, podejmie pogłębioną prawną ocenę przestępstwa ostatecznie przypisanego oskarżonemu lub innej decyzji w kwestii odpowiedzialności karnej oraz wyda prawidłowe orzeczenie i sporządzi (w razie złożenia stosownego wniosku) uzasadnienie, które pozbawione będzie uchybień.

Ponownie rozpoznając sprawę organ meriti winien stosować się do wymogów art.442 § 2 k.p.k. przeprowadzając postępowanie jedynie w zakresie dowodów, które miały wpływ na uchylenie wyroku.